

BỘ GIÁO DỰC VÀ ĐÀO TẠO TRƯ**ỜNG ĐẠI HỌC DÂN LẬP HẢI PHÒNG**

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT

MÔN HỌC QUẢN LÝ CHẤT LƯ**ỢNG MÔI TRƯỜNG**

Mã môn: EQM 33021

Dùng cho ngành: Kỹ thuật Môi Trường

Bộ môn phụ trách: Bộ môn Môi Trường

THÔNG TIN VỀ CÁC GIẢNG VIÊN CÓ THỂ THAM GIA GIẢNG DẠY MÔN HỌC

1. ThS. Bùi Thị Vụ – Giảng viên cơ hữu

- Chức danh, học hàm, học vị: Thạc sỹ
- Thuộc bộ môn: Bộ môn Môi trường
- Địa chỉ liên hệ: Ngành Kỹ thuật Môi trường Bộ môn Môi trường Đại học Dân lập Hải Phòng
- Điện thoại: 0915.591.912, Email: buivukhtnhn@yahoo.com
- Các hướng nghiên cứu chính: Quản lý Môi trường và các quy trình công nghệ xử lý môi trường

2. **ThS. Phạm Thị Mai Vân** – Giảng viên cơ hữu

- Chức danh, học hàm, học vị: Thạc sỹ
- Thuộc bộ môn: Bộ môn Môi trường
- Địa chỉ liên hệ: Ngành Kỹ thuật Môi trường Bộ môn Môi trường Đại học Dân lập Hải Phòng
- Điện thoại: 0989.543.906, Email:
- Các hướng nghiên cứu chính: Quản lý Môi trường và các quy trình công nghệ xử lý môi trường

3. **ThS. Tô Lan Phương** – Giảng viên cơ hữu

- Chức danh, học hàm, học vị: Thạc sỹ
- Thuộc bộ môn: Bộ môn Môi trường
- Địa chỉ liên hệ: Ngành Kỹ thuật Môi trường Bộ môn Môi trường Đại học Dân lập Hải Phòng
- Điện thoại: 0987.387.839, Email: ....
- Các hướng nghiên cứu chính: Quản lý Môi trường và các quy trình công nghệ xử lý môi trường

Q06 – B03 142

THÔNG TIN VỀ MÔN HOC

1. Thông tin chung:

- Số đơn vị học trình/ tín chỉ: 3 đơn vị học trình/ 2 tín chỉ
- Các môn học tiên quyết: Môi trường và con người
- Các môn học kế tiếp:
- Thời gian phân bổ đối với các hoạt động:
  - + Nghe giảng lý thuyết: 29 tiết
  - + Thảo luận, bài tập và thực tế: 14 tiết
  - + Kiểm tra: 2 tiết

2. Mục tiêu của môn học:

- Kiến thức: cung cấp cho sinh viên những kiến thức cơ bản về quản lý chất lượng môi trường bao gồm: các mục tiêu, nguyên tắc cơ bản, các công cụ sử dụng trong quản lý môi trường. Ngoài ra môn học còn cung cấp cho sinh viên những hiểu biết về các tiêu chuẩn, thông số cơ bản đánh giá chất lượng môi trường, từ đó áp dụng biện pháp quản lý hữu hiệu
  - Kỹ năng: rèn luyện cho sinh viên kỹ năng tìm kiếm tài liệu và làm việc theo nhóm có hiệu quả.
  - Thái độ: sinh viên sẽ có trách nhiệm đối với việc bảo vệ môi trường.

3. Tóm tắt nội dung môn học:

- Môn học đề cập đến các khái niệm cơ bản, phân loại công cụ quản lý môi trường cũng như một số biện pháp quản lý chất lượng môi trường. Bao gồm các nội dung: Những vấn đề chung về quản lý môi trường, luật pháp và các công cụ hành chính trong quản lý môi trường, các công cụ đánh giá, dự báo và quy hoạch môi trường, các công cụ kinh tế trong quản lý môi trường, các văn bản về quản lý môi trường.

4. Hoc liêu:

- Học liệu bắt buộc ghi theo thứ tự ưu tiên (tên sách, tên tác giả, nhà xuất bản, nơi có tài liệu này, website, băng hình,...): tối thiểu là 3 học liệu bắt buộc.
- 1. Cẩm nang quản lý môi trường, Lưu Đức Hải và nnk, NXBGD, 2006
- 2. Quản lý môi trường cho sự phát triển bền vững, Lưu Đức Hải, Nguyễn Ngọc Sinh, NXB KHKT, 1998
- 3. Quản lý môi trường, Nguyễn Đức Khiển, NXB KHKT, 1999
- Học liệu tham khảo ghi theo ghi theo thứ tự ưu tiên (tên sách, tên tác giả, nhà xuất bản, nơi có tài liệu này, website, băng hình,...). Tài liệu tham khảo xác định cho từng nội dung. Có thể ghi rõ cá phần hoặc các trang quan trọng trong tài liệu tham khảo giúp sinh viên thuận tiện trong việc nghiên cứ tài liệu.
- 1. Quản lý môi trường đô thị và khu công nghiệp, Phạm Ngọc Đăng, NXBXD, 2000
- 2. Quản lý môi trường, con đường kinh tế dẫn đến nền kinh tế sinh thái, Munfred Schreiner, 1993.

5. Nội dung và hình thức dạy – học:

Nội dung	Hình thức dạy — học				Tổng		
(Ghi cụ thể theo từng chương, mục, tiểu mục)	Lý thuyết	Bài tập	Thảo luận	TH, TN, điền dã	Tự học, tự NC	Kiểm tra	(tiết)
CHƯƠNG 1: Những vấn đề chung về quản lý môi trường							4

Nội dung			Hình thú	c dạy — học	<u> </u>		Tổng
(Ghi cụ thể theo từng chương, mục, tiểu mục)	Lý thuyết	Bài tập	Thảo luận	TH, TN, điền dã	Tự học, tự NC	Kiểm tra	(tiết)
1.1. Định nghĩa về quản lý MT	0.2			dien du	14 110		
1.2. Nội dung quản lý nhà nước về							
MT	0.5				1		
1.3. Mục tiêu và chức năng của quản							
lý nhà nước về MT			1				
1.4. Các nguyên tắc QLMT	0.3						
1.5. Tổ chức công tác QLMT			1		1		
1.6. Các công cụ QLMT	1				1		
CHƯƠNG 2: Luật pháp và các							
công cụ hành chính trong QLMT							5
2.1 . Hệ thống luật pháp trong bảo vệ							
Môi trường					3		
2.1.1 Khái quát sự phát triển của luật	0.5						
môi trường Việt Nam	0.5						
2.1.2 Luật BVMT Việt Nam năm 1993	0.5						
2.1.3 Luật BVMT Việt Nam năm 2005	0.5						
2.1.4 Luật MT quốc tế	0.5						
2.1.5 Bộ luật hình sự sửa đổi	0.5						
2.1.6 Các văn bản dưới luật về MT	0.5						
2.2. Chiến lược và chính sách môi	0.5				1		
trường	0.5				1		
2.3 Kế hoạch hóa công tác môi	0.5						
trường	0.5				1		
2.4 Các tiêu chuẩn môi trường	0.5				1		
2.5 Thanh tra và kiểm tra môi trường	0.3				1		
CHƯƠNG 3: Các công cụ đánh giá, dự báo và quy hoạch môi							
trường							9
3.1. Trắc lượng sự phát triển bền							
vững			0.5		1		
3.2. Quan trắc môi trường			1		1		
3.3. Phân tích tại biến và sự cố môi							
trường	0.5				1		
3.4 Đánh giá môi trường	1				1		
3.5 Kiểm toán môi trường và kế toán							
tài nguyên	1.5	1			1		
3.6 Đánh giá vòng đời sản phẩm							
LCA	1				1		
3.7 Quy hoạch môi trường	1				1		
3.8 Hệ thống quản lý môi trường theo							
tiêu chuẩn ISO 14001	1.5				1		
Kiểm tra phần 1						1	1
CHƯƠNG 4: Các công cụ kinh tế							
trong quản lý môi trường							9
4.1. Khái quát chung về công cụ kinh							
tế môi trường.	0.5						
4.2. Thuế, phí và lệ phí môi trường					2		
4.2.1 Thuế tài nguyên	0.5						
4.2.2 Thuế môi trường	0.5						
4.2.3 Phí và công thức tính phí	0.8	1.5					

Nội dung			Hình thú	c dạy – học	!	_	
(Ghi cụ thể theo từng chương, mục, tiểu mục)	Lý thuyết	Bài tập	Thảo luận	TH, TN, điền dã	Tự học, tự NC	Kiểm tra	Tổng (tiết)
4.2.4 Lệ phí môi trường	0.2		•				
4.3. Các công cụ tạo ra thị trường					1		
4.3.1 Cota ô nhiễm	0.5	0.5			-		
4.3.2 Cơ chế phát triển sạch	1	310					
4.4. Các định chế tài chính và tín	-						
dụng môi trường					1		
4.4.1 Các khoản trợ cấp MT	0.5						
4.4.2 Các hệ thống ký quỹ hoàn trả	0.3						
4.4.3 Hệ thống khuyến khích và							
cưỡng chế thi hành	0.5						
4.4.4 Quỹ MT	0.7						
4.5 Một số công cụ kinh tế khác					1		
4.5.1 Nhãn sinh thái	0.7						
4.5.2 Bồi thường thiệt hại về MT	0.3						
Chương 5: Quản lý các thành phần							
môi trường							5
5.1 Quản lý môi trường nước			0.5		0.5		
5.2 Quản lý môi trường không khí			0.5		0.5		
5.3 Quản lý môi trường đất	0.5		0.5		0.5		
5.4 Quản lý tài nguyên rừng và đa							
dạng sinh học			0.5		0.5		
5.5 Quản lý tài nguyên biển			0.5		0.5		
5.6 Quản lý tài nguyên khoáng sản			0.5		0.5		
5.7 Quản lý chất thải rắn (CTR đô							
thị, công nghiệp, y tế và CTNH)			0.5				
Chương 6: Quản lý môi trường							
vùng và các dạng đặc thù							12
6.1 Quản lý môi trường đô thị và							
KCN	0.5		1		2		
6.2 Quản lý môi trường lưu vực sông	1		1		1		
6.3 Quản lý môi trường tại các vùng							
đất ngập nước và môi trường ven							
biển	1		1		2		
6.4 Quản lý môi trường địa phương							
(vùng/khu vực)	0.5		1				
Thực tế môn học				5			
Kiểm tra phần 2	_				_	1	
Tổng (tiết)	24	3	11	5	30	2	45

6. Lịch trình tổ chức dạy – học cụ thể:

Tuần	Nội dung	Chi tiết về hình thức tổ chức dạy – học	Nội dung yêu cầu sinh viên phải chuẩn bị trước	Ghi chú
Tuần I	CHƯƠNG 1: Những vấn đề chung về quản lý môi trường			
Tuan I	1.1. Định nghĩa về quản lý MT	Giảng lý thuyết		
	1.2. Nội dung quản lý nhà nước	Giảng lý thuyết		

Tuần	Nội dung	Chi tiết về hình thức tổ chức dạy – học	Nội dung yêu cầu sinh viên phải chuẩn bị trước	Ghi chú
	về MT			
	1.3. Mục tiêu và chức năng của quản lý nhà nước về MT	Giảng lý thuyết và thảo luận nhóm		
	1.4. Các nguyên tắc QLMT	Giảng lý thuyết		
	1.5. Tổ chức công tác QLMT	Thảo luận nhóm	Tìm hiểu hệ thống tổ chức QLMT tại Việt Nam	
	1.6. Các công cụ QLMT	Giảng lý thuyết và phát vấn		
	CHƯƠNG 2: Luật pháp và các công cụ hành chính trong QLMT			
Tuần II	2.1 . Hệ thống luật pháp trong bảo vệ Môi trường 2.1.1 Khái quát sự phát triển của luật môi trường Việt Nam 2.1.2 Luật BVMT Việt Nam năm 1993 2.1.3 Luật BVMT Việt Nam năm 2005 2.1.4 Luật MT quốc tế	Giảng lý thuyết và phát vấn	Tìm hiểu về hệ thống luật pháp về môi trường ở Việt Nam và thế giới	
Tuần III	2.1.5 Bộ luật hình sự sửa đổi 2.1.6 Các văn bản dưới luật về MT 2.2. Chiến lược và chính sách môi trường 2.3 Kế hoạch hóa công tác môi trường			
	2.4 Các tiêu chuẩn môi trường		Tìm hiểu hệ thống QCVN và TCVN về môi trường ở Việt Nam	
	2.5 Thanh tra và kiểm tra môi trường		Đọc sổ tay thanh tra môi trường	
T	3.1. Trắc lượng sự phát triển bền vững 3.2. Quan trắc môi trường	Thảo luận		
Tuần IV	3.3. Phân tích tai biến và sự cố môi trường	Giảng lý thuyết	Tìm hiểu một số sự cố môi trường	
	3.4 Đánh giá môi trường	Giảng lý thuyết		
Tuần V	3.5 Kiểm toán môi trường và kế toán tài nguyên	Giảng lý thuyết và bài tập		
	3.6 Đánh giá vòng đời sản phẩm LCA	Giảng lý thuyết		
Tuần VI	3.6 Đánh giá vòng đời sản	Giảng lý thuyết		

Tuần	Nội dung	Chi tiết về hình thức tổ chức dạy – học	Nội dung yêu cầu sinh viên phải chuẩn bị trước	Ghi chú
	phẩm LCA (tiếp)			
	3.7 Quy hoạch môi trường			
	3.8 Hệ thống quản lý môi		Tìm hiểu tiêu chuẩn ISO 14000	
	trường theo tiêu chuẩn ISO		và 14001	
	14001			
	Kiểm tra phần 1 CHƯƠNG 4: Các công cụ			
	kinh tế trong quản lý môi trường			
Tuần	4.1. Khái quát chung về công			3t
	cụ kinh tế môi trường.			
VII	4.2. Thuế, phí và lệ phí môi	Giảng lý thuyết		
	trường 4.2.1 Thuế tài nguyên			
	4.2.2 Thuế môi trường			
	4.2.3 Phí và công thức tính phí	Giảng lý thuyết và bài		
	4.2.3 Phí và công thức tính phí	tập		
Tuần	4.2.4 Lệ phí môi trường	Giảng lý thuyết		
VIII	4.3. Các công cụ tạo ra thị trường			
	4.3.1 Cota ô nhiễm			
	4.3.2 Cơ chế phát triển sạch			
	4.4. Các định chế tài chính và tín dụng môi trường			
<i>m</i>	4.4.1 Các khoản trợ cấp MT			
Tuần IX	4.4.2 Các hệ thống ký quỹ hoàn trả	Giảng lý thuyết và		
	4.4.3 Hệ thống khuyến khích và cưỡng chế thi hành	phát vấn		
	4.4.4 Quỹ MT			
	4.5 Một số công cụ kinh tế			
	khác		The Life when that 417 '	
	4.5.1 Nhãn sinh thái		Tìm hiểu nhãn sinh thái của	
			Việt nam và thế giới	
Tuần X	4.5.2 Bồi thường thiệt hại về MT			
	Chương 5: Quản lý các thành phần môi trường		Sinh viên chuẩn bị bài	
	5.1 Quản lý môi trường nước		powerpoint để trình bày và bản	
	5.2 Quản lý môi trường không khí	Giảng lý thuyết và thảo luận	tiểu luận để nộp	
	5.3 Quản lý môi trường đất			
	5.4 Quản lý tài nguyên rừng và			
111	đa dạng sinh học			

Tuần	Nội dung	Chi tiết về hình thức tổ chức dạy – học	Nội dung yêu cầu sinh viên phải chuẩn bị trước	Ghi chú
	5.5 Quản lý tài nguyên biển 5.6 Quản lý tài nguyên khoáng sản 5.7 Quản lý chất thải rắn (CTR đô thị, công nghiệp, y tế và CTNH) Chương 6: Quản lý môi trường vùng và các dạng đặc		•	
	thù 6.1 Quản lý môi trường đô thị và KCN			
	6.1 Quản lý môi trường đô thị và KCN (tiếp)			
Tuần XII	6.2 Quản lý môi trường lưu vực sông 6.3 Quản lý môi trường tại các			
	vùng đất ngập nước và môi trường ven biển			
Tuần XIII	6.3 Quản lý môi trường tại các vùng đất ngập nước và môi trường ven biển (tiếp)			
	6.4 Quản lý môi trường địa phương (vùng/khu vực)			
Tuần XIV	Thực tế môn học			
Tuần XV	Thực tế môn học Kiểm tra			

7. Tiêu chí đánh giá nhiệm vụ giảng viên giao cho sinh viên:

Hoàn thành nội dung các bài thảo luận, làm đầy đủ các bài kiểm tra và đạt kết quả. Tham gia đóng góp ý kiến xây dựng bài, thảo luận sôi nổi, tích cực.

8. Hình thức kiểm tra, đánh giá môn học:

- Thảo luận: mỗi nhóm chuẩn bị 2 nội dung thảo luận
- Kiểm tra giữa kỳ: 2 bài
- Thi cuối kỳ: tự luận

9. Các loại điểm kiểm tra và trọng số của từng loại điểm:

- Kiểm tra giữa kỳ (tư cách) và dự lớp: 30%
- Thi hết môn: 70%

10. Yêu cầu của giảng viên đối với môn học:

- Yêu cầu về điều kiện để tổ chức giảng dạy môn học (giảng đường, phòng máy,...): Máy chiếu, thiết bị tăng âm thanh.
  - Yêu cầu đối với sinh viên:
    - + Dự lớp: 70%

+ Hoàn thành nội dung thảo luận, thảo luận tích cực, sôi nổi. Làm bài kiểm tra đầy đủ, đạt kết quả. Đóng góp ý kiến xây dựng bài.

Hải Phòng, ngày 20 tháng 7 năm 2010

P.Chủ nhiệm Bộ môn

Người viết đề cương chi tiết

ThS. Nguyễn Xuân Hải

ThS. Phạm Thị Mai Vân